

REGULAMIN WSTĘPNEJ PRAKTYKI DYDAKTYCZNEJ (WPD)

*dot. studentów od III-go semestru kształcenia nauczycieli
w ramach studiów pierwszego i/lub drugiego stopnia,
którzy rozpoczęli studia w roku 2019 lub później*

1. Podstawa prawna *Wstępnej praktyki dydaktycznej*

Podstawę prawną realizacji praktyk stanowią:

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2018; poz. 1668, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019; poz. 1450);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. 2023; poz. 2102);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018; poz. 2218);
- Uchwała Nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim (Monitor Uniwersytetu Warszawskiego 2020 poz. 169).

2. Ogólne wytyczne *Wstępnej praktyki dydaktycznej*

Wstępna praktyka dydaktyczna realizowana jest w ramach kształcenia nauczycieli w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego i jest zintegrowana z przedmiotami *Dydaktyka języka niemieckiego - wykład*, *Dydaktyka języka niemieckiego - ćwiczenia*, *Dydaktyka języka niemieckiego - warsztaty* (moduł D: Przygotowanie dydaktyczne według Rozporządzenia MNiSzW z 25 lipca 2019 r.).

Wstępna praktyka dydaktyczna przeznaczona jest dla studentów od II roku studiów I stopnia na kierunku germanistyka (od III semestru kształcenia nauczycielskiego). Warunkiem wstępnym jest uzyskanie zaliczeń z dotychczasowych przedmiotów z modułu B (pedagogiczno-psychologicznego) oraz C i D (dydaktycznego wraz z emisją głosu), a także przedmiotów wynikających z Programu studiów na kierunku Germanistyka w IG UW, w tym wykazywanie się znajomością języka niemieckiego na poziomie B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Wstępna praktyka dydaktyczna realizowana jest w co najmniej jednej szkole podstawowej i ponadpodstawowej (w szczególnych przypadkach z możliwością uwzględnienia również hospitacji zajęć innych języków obcych).

Wstępna praktyka dydaktyczna obejmuje 30 godzin dydaktycznych i ma charakter obserwacyjno-aktywny, co oznacza, że student hospituje zajęcia dydaktyczno-wychowawcze i częściowo prowadzi je pod nadzorem opiekuna praktyk z ramienia danej szkoły¹.

3. Ogólne cele *Wstępnej praktyki dydaktycznej*

Nadrzędnym celem *Wstępnej praktyki dydaktycznej* jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu (glotto)dydaktyki z rzeczywistością pedagogiczną.

Ogólnym celem *Wstępnej praktyki dydaktycznej* jest wykorzystanie zdobytej wiedzy i umiejętności podczas samodzielnej realizacji wyznaczonych zadań, pogłębianie refleksji (glotto)dydaktycznej wobec sytuacji dydaktycznych i wychowawczych w szkole, a także doskonalenie umiejętności dokumentowania i ewaluacji własnej pracy. *Wstępna praktyka dydaktyczna* obejmuje poznanie (w kontekście nauczania języka niemieckiego): dydaktycznych zadań realizowanych przez szkoły, sposobów funkcjonowania oraz organizacji pracy dydaktycznej placówek systemu oświaty oraz rodzajów dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkołach.

4. Szczegółowe cele *Wstępnej praktyki dydaktycznej*

W zakresie wiedzy, zgodnie ze Standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, student-praktykant zna i rozumie:

- zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;
- sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;
- rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.

Zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji oraz Programem studiów na kierunku Germanistyka w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego student-praktykant zna i rozumie:

- język krajów niemieckiego obszaru językowego i jego specyfikę oraz jest świadomy interferencji między językiem ojczystym i niemieckim;
- terminologię z zakresu dydaktyki ogólnej i glottodydaktyki oraz procesy nauczania/uczenia się, w tym języka niemieckiego w wybranych kontekstach edukacyjnych.

W zakresie umiejętności, zgodnie ze Standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, student-praktykant potrafi:

- wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela języka niemieckiego oraz innych języków obcych (w uzasadnionych przypadkach również innych przedmiotów), jego

¹ *Wstępna praktyka (glotto)dydaktyczna* może być realizowana w formie zdalnej – zgodnie z rekomendacjami Pełnomocnika Rektora UW ds. kształcenia nauczycieli z dnia 12.10.2021r. Aktualne wytyczne zamieszczane są na stronie internetowej IG UW.

interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;

- zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk z ramienia danej szkoły serię lekcji lub zajęć języka niemieckiego;

- analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych z ramienia danej szkoły oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania (glotto)dydaktycznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

Zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji oraz Programem studiów na kierunku Germanistyka w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego student-praktykant potrafi:

- wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje oraz rozwijać umiejętności badawcze z zakresu dydaktyki ogólnej i glottodydaktyki;

- posługiwać się językiem niemieckim zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, przygotowywać typowe prace pisemne i wystąpienia ustne w języku polskim i języku niemieckim w zakresie (glotto)dydaktyki, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł;

- samodzielnie planować i realizować własne cele uczenia się przez całe życie.

W zakresie kompetencji społecznych, zgodnie ze Standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, student-praktykant jest gotów do:

- skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych z ramienia danej szkoły oraz z nauczycielami akademickimi w celu poszerzania swojej wiedzy (glotto)dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności dydaktyczno-wychowawczych.

Zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji oraz Programem studiów na kierunku Germanistyka w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego student-praktykant jest gotów do:

- współdziałania z nauczycielem-opiekunem praktyk, innymi nauczycielami, terapeutami i pracownikami szkoły oraz do pracy w zespołach nauczycielskich, przyjmując w nich różne role, oraz ustalania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;

- uczestnictwa w życiu społecznym szkoły;

- krytycznego oceniania posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

5. Sposoby realizacji *Wstępnej praktyki dydaktycznej*

W ramach realizacji *Wstępnej praktyki dydaktycznej* student-praktykant obserwuje i prowadzi lekcje języka niemieckiego (a w szczególnych sytuacjach hospituje lekcje innych języków obcych, bądź częściowo również innych przedmiotów), w tym na przykład:

- przygotowuje materiały dydaktyczne (w tym elektroniczne) do wykorzystania przez nauczycieli języka niemieckiego oraz asystuje nauczycielowi-germaniście w trakcie zajęć;
- prowadzi indywidualne zajęcia wyrównawcze lub rozwijające pasje naukowe uczniów w zakresie języka niemieckiego;
- przeprowadza wywiady z kadrami zarządzającą i nauczającą w szkole, a także ze szkolnym psychologiem, pedagogiem, logopedą w związku z nauczaniem języka niemieckiego;
- przygotowuje scenariusze lekcji języka niemieckiego na różnych etapach edukacyjnych;
- zapoznaje się z dokumentacją szkolną, w tym m. in. aktami prawa wewnętrznego (wewnątrzszkolny system oceniania, przedmiotowy system oceniania),
- analizuje dzienniki lekcyjne,
- uczestniczy w sprawdzaniu prac uczniów lub analizuje prace sprawdzone przez nauczyciela języka niemieckiego,
- przygotowuje konspekty lekcji (w tym lekcji prowadzonych zdalnie i poza siedzibą szkoły),
- bierze udział w wycieczkach klasowych i innych wydarzeniach szkolnych związanych z nauczaniem języka niemieckiego.

6. Zaliczenie *Wstępnej praktyki dydaktycznej*

Merytorycznym warunkiem uzyskania zaliczenia *Wstępnej praktyki dydaktycznej* jest rzetelne zrealizowanie 30 godzin praktyki dydaktycznej o charakterze obserwacyjno-aktywnym, obejmujących obserwację, planowanie i prowadzenie zajęć języka niemieckiego (a w szczególnych przypadkach częściowo obserwację również lekcji innych języków obcych lub innych przedmiotów) w min. 2 dowolnych szkołach oferujących nauczanie językowe na różnych etapach edukacyjnych, w tym w co najmniej 1 szkole podstawowej (II etap edukacyjny) i 1 szkole ponadpodstawowej (III etap edukacyjny).

Ocena *Wstępnej praktyki dydaktycznej* jest dokonywana na podstawie:

- 1) dokumentacji formalnej: *Dziennik praktyk* (zawierający potwierdzenie z pieczęcią placówki, opis zrealizowanej praktyki w formie Kart tygodniowych podpisanych przez nauczyciela-opiekuna z ramienia szkoły oraz przez studenta-praktykanta, Opinie nauczycieli opiekunów oraz Kartę samooceny studenta);
- 2) dokumentacji (glotto)dydaktycznej: *Portfolio* (zawierające arkusze obserwacyjne w języku niemieckim wraz z materiałami pomocniczymi do każdego obserwowanego lub realizowanego aspektu (glotto)dydaktycznego, w tym 3 szczegółowe arkusze w języku niemieckim przedkładane do oceny) oraz
- 3) udziału w zajęciach *Dydaktyka - warsztaty*.

Na zakończenie ma miejsce ewaluacja ustna z opiekunem praktyk pedagogicznych z ramienia IG UW. Ocena końcowa odnotowywana jest w *Dzienniku praktyk* danego studenta oraz w systemie USOS.

Zaliczenie *Wstępnej praktyki dydaktycznej* jako elementu kształcenia nauczycielskiego jest udzielane przez Opiekuna praktyk w IG UW z upoważnienia Kierownika Jednostki Dydaktycznej - Prodzikana ds. studenckich Wydziału Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego.

7. Podsumowanie

Realizacja praktyki omawiana jest w ramach zajęć (glotto)dydaktycznego modułu kształcenia nauczycieli języka niemieckiego (moduł D w/w Rozp.).

Wstępna praktyka dydaktyczna jest warunkiem uzyskania uprawnień do nauczania języka niemieckiego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, po ukończeniu studiów II stopnia. Realizacja praktyki odnotowywana jest w suplemencie do Dyplomu.

Wszystkie sprawy wątpliwe, związane z realizacją *Wstępnej praktyki dydaktycznej*, powinny być rozstrzygane w porozumieniu z opiekunem praktyk pedagogicznych z ramienia IG UW.

Opracowanie: *dr Beata Peć* (Opiekun praktyk pedagogicznych w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego)

dr hab. Anna Jaroszewska, prof. ucz.

Kierownik studiów

na kierunku Germanistyka

dr hab. Anna Górajek, prof. ucz.

Dyrektor Instytutu Germanistyki

Uniwersytetu Warszawskiego